

OPONENTSKÝ POSUDEK:

NELA BÁRTOVÁ

Studená válka, ve které se dost potíme

Naučili jsme se o díle nepřemýšlet odděleně od příběhu a osobnosti autora*ky, zároveň jsme se ho naučili vnímat komplexně s prostředím, které ho obklopuje, a se situací, kterou vytváří. Umíme jej nahlížet nejen jako soustavu dobře a správně vytvořených předmětů umně instalovaných na odpovídajícím místě, ale také jako proces – a to hned ve dvou rovinách. Tou první je celý proces, kterým autor*ka a jeho*její dílo prošlo až k předkládané instalaci, druhou je proces, který instalace spustí v divákovi*ačce a nabídne mu*ji dostatečný prostor pro domýšlení, zažití či vcítění.

Hlavním tématem Neliny práce je z mého pohledu proces – začíná od chůze, kterou následně přeneseně transformuje do několika rozdílných, ale komplementárních vrstev. Zaznamenává ji v osobní kolekci předmětů, zvuků a slov. Předměty sestavuje do drobných instalací, které následně nechává zmizet, aby po nich zůstal pouze popel a negativní otisk, který slouží k dalšímu kroku transformace a finální rematerializaci v plnovýznamové objekty. Objekty samotné v mém vnímání představují střed pozornosti – vyvrcholení tvůrčích procesů i odraz Nelina tvůrčího přístupu (možná i životního postoje?). Samy o sobě však nesou jen část významu. Bez pečlivě komponované instalace by ztratily svou účinnost, protože jejich plný smysl se rozvíjí až ve vztazích. Zvuky Nela uchovává částečně v jejich surovém stavu, část z nich transformuje do hlukových kompozic či zvukových koláží, v nichž jako by realitu obohacovala o další – interpretační – vrstvu. Instalaci zároveň doplňuje o prvek času – rytmus, trvání, opakování apod. Slovy pak Nela vlastní chůzi zbavuje romantického nádechu a nenechává diváka, čtenáře či posluchače, aby v nich zasněně bloudil, ale směřuje ho k významům, které jsou podstatné pro ni samotnou.

Rád bych na tomto místě vyzdvihnul právě komplexnost, kterou Nelina instalace představuje z hlediska příběhu či osobnosti autorky, v souvislosti s prostředím, ve kterém je umístěna, ale PŘEDEVŠÍM jako proces utváření skrze performativní formování jejího vztahu k realitě. Je však třeba zmínit, že všechny prvky práce nahlížím jednotlivě, odděleně a pro komplexní zhodnocení instalace mi chybí zkušenost s celkem.

Na závěr bych dodal obligátní doušku, totiž že doporučuji změnu způsobu hodnocení, nebo obecně oponování, protože oponentura procesu se stává součástí procesu samého, přičemž ale postrádá objektivní hledisko, které se od něj kvůli známkování výkonu studentky očekává.

Nele navrhuji hodnocení A.

Jakub Frank

